

اپونہ شرايطي: هرير
ايچون سنه لکي (۲۵۰)
آلق آيلني (۱۳۰)
فروشد

نسخه سي ۵ عروتن،
سنه لکي ۵۲ نسخه در

اداره خانه
آقره ده حریت اوتلی
قارشو - مند
اخطارات
آبونه بدلی پشیندر

مساکه موافق آثار مع
المنویه قبول اولنور. درج
ایدله بن بازیراعاده اولماز

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد طاکف

صاحب و مدیر مسؤل
اشرف ادیب

آبمون اهد کم سبیل الرشاد

کتابخانه

۱۳۳۰

آدرس تبدیلینده آبریمجه
باش غروش کوند رملیندر

مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه
صره نومروسی محتوی
بولونسی لازمدر .

مالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرسلرک
فرالسزجه ده یازلسی رجا
اولنور .

پاره کوند رلدیکی زمان نهیه
دائر اولدیگی واضحا
یلدی رلسی رجا اولنور.

بن ظن ایدیورم که یک گوشه مشنر، هم لزومندن فضله خود کام اولمشنر. فقط بریله طور رسوق راحت، حضور، منفعت، شرف، حیثیت والحاصل هریشتری غایب ایده جکر. عجباً و قیله اسلامک ظهورنده بونی نشره چالیشانلر اولا هر راحت و منفعتلری تأمین ایتدکنن صوکر امی باشلامشردی؟ بالمکس اونلر او اوغورده یالکز ماللری دقل، جانلری ده فدابه هنرم ایتشدیلر. بناء علیه شیمدی بزی تنویر وارشاده هنرم ایدنلر واختلری بریانه برافالی. مقصدلرینه عائد ترتیبات ایچون کیجه کوندوز اوغراشایدنر. اگر بویه یاپیلسه بیدی، مثلاً جمعیت اسلامیة تشکیلاتنه طائد شیمدی به قدر یالکز بر بیاننامه او قومقله قالمایه جقدق، هر غزنده ده تمدد مقاله لر، جامع ومسجدلرده نصیحت و اخطارلر، مقلرده امام واختیار هیئتلری و متفندان طرفدن تشویق و تشبیلر وقوع بولدیغی کوره جکدک. اگر حیدری زاده افندی حضرتلری بوایشه بوتون همت و دراستلری، نفوذ شخصیلری قوی زلر، فتور و کسهله قایلما یه رق بالذات آبتلری مصراتعقب و تشبیلر ایتمزلسه بوایش بورومز. هر حالده بوایش نیچو ده مثلاً یکی یازی و ایصیتمه خسته سی میلاسی دو تورک تباتی کبی برتبات لازم. بوتباتی کوره رک میلاسلینک یازیسی بهمه حال کونک برنده یه اورته یه چیقارظن ایدرم. عنی مطالعه ولد چلی افندی حضرتلرینک تشبیل مبارکلی ایچون ده وارددر.

یاری ناصل یابسه ق؟ بردر لوسلر کتوب شو اوزرمزده کی او بوشقلنی دفع ایدمه بورزانه اولور ایچمزدن جو شقون وطاشقین بعض نیمسهر چیسده بو ایشلری اوزرینه آسه، زده کندینه یاردم ایتسه ک، دعا ایتسه ک، عقل ویرسه ک. زیرا سوبلده یا کنج خرسیتیانلر جمعیتی آیاصوفیا، احمدیه، بایزید و نور عثمانیه آراسنده قمالینه باشلامشدر. ایچمزدن بعضلری ظن ایدیورلر و دیورلر که او مثالی جمیتلرک بوتون پروپاگاندری محکوم عقامتدر. فقط بن اویله ظن ایدیورم. اگر اویله اوله بیدی شو ایچمزدن کی حرارتی سونمش، بوضه فی شایرمش، حالدن متفر، استقبالدن شهیلی ونومید، یالکز مادیاته مجلوب یوزلرجه آزاره و بیچاره ناصل بقیسه بیلردی؟ والحاصل منافع ملیه مز نامنه بر آن اول تیقظ و فعالانه حرکت زمانی کلدیکنی بر کره ده اعرض ایدرم.

۱۱ مارت ۳۲۷ قزل طوبراق

محمد علی عینی

شرعیه و کاتنک بیاننامه سی مناسبتیله

شرعیه و کیلی افندی حضرتلری رمضان شریف مناسبتیله مهم لری بیاننامه نشر ایتدیلر. بو بیاننامه ده کی صمیمیت و جدیت فوق العاده جالب دقتدر. بز شیمدی به قدر مقام مشخیت طرفندن نشر

اولونلر بر چوق بیاننامه لر او قودق. فقط طوهر و سنی سونلک لازم کلیرسه هیچ بریسنده بو صمیمیتی، بو وضوحی کوزمه مدک. اونلر صرف مراسم ایفاسی ضرورتیله یازیلش، روحسز بر مضطه ماهیتنده ایدی. اونلر، قولی قامادی قیریلان، بوتون اهمیت و نفوذ دینی سی ضایع ایدن مقام مشخیتک دوشمش اولدینی حال مسکنت و عجزی ترنم ایدر بر مرتبه ایدی. او بیاننامه لر او قوندینی زمان انسان او مقام مملک ادوار ماضیه ده کی عظمت و اهمیت و دوشونور، صوکرده بو کونکی حالیه مقایسه ایدرک تأرلر، حیرت لری ایچنده قالدیدی.

زوالی مشخیت، کندی ده دوشدکی حال ذاتی حسن ایدر بر قاین، یا خود بر چوق عجزیله یا واروب تمنا تده بو نوردی. کویا کندیسی قوه اجرایشه عدادنده ایدی. فقط ک کچوک بر اجرا ماموری قدریله نفوذ و مدرتی بویدی. هیچ بر زمار مطالب و تمنا تی اسراف ایدیلر، بر پولیسک نظرنده بیه شخیتک امری زندک، عمر دک (توصیه) سندن باشقیر منتهی حائر اولما دی. ذات مشیخت پناهی ده بونی سر مز دکادی. فقط اویله ایکن او حاله قاتلانیر، سوزنی دیکله بن اولمادینی حالده زوالی کوسکونلک کوسترمز، قلیشه حائنه کچن مضطه سنی هر سنه رمضان ایتدلرنده نشر ایدر؛ انخب کبی خلقت حسنیاتی او قشامه یه لزوم کدولن زمانلرده اهالی به اخلاقی توصیه لرده بولنور؛ بو صورته کویا وظیفه سنی ایفا اتمش اولوردی.

لکن مع لتأسف: تون منکرات اجرا اولونمقدن کری طور و لمایور، فساد اخلاق آلابیلدیکنه توسع ایدیوردی. چونکه ایجابات عصریه نک. مقضیات دینییه قالب کله کبی دعواسله جسم ملته. هک یارملر آچق استمدادنده اولان قائللری هر طرف تشجیع ایدیوردی. مقام مشیخت آداب اسلامی به رعایتک لزومی توصیه ایتدی زمان داخلیه نظارتی اسلام محلاتی آره سندر. رسمی عمومخانلر آچور؛ ضابطه الاقه نامی ویریلان اخلاقسزلق اوجاعی. مسلمان قادیلرینه اجرای فحشه صلاحیت وثیقه سی طاغیتهور، مزارف نظارتی مکنتلرده حسابات دینه یی قوروتیق ایچون بیک درلو افسادات و اضلالاده بولنور؛ پوسته نظارتی بیله کندی ایشی کوجنی براقورق بواجتماعی انقلاب دردیلر هر دیون باشلرنده، کیشه لرده قادیلر، کنج قیزلر او طور تیور؛ حاصلی تستری رسماً قالدیرمق ایچون هر نوع ترتیبات یابیلمقدن کری طور و لمایوردی.

بوتون بومنکراتی زورله صرف حاله کتیرمک ایچون چالیشان برده آرقه سنده کی (مرکز) لر ایسه برطاقم، طبوطاتی ده بدساحرانه سنه آلهرق آلابیلدیکنه تخریب اتده ایلری کیدیور؛ روح اسلامی قبض ایچون کیجه لی. کوندوزلی اوغراشیورلردی.

رسمی، غیر رسمی، مرئی، غیر مرئی بوتون قوتلر، قدرتلر، نفوذلر اجتماعی انقلاب دردیلر ملنک معنویاتنه، حسنیاتنه، عنعناتنه

قارشی سیف جنالی چکمش اولدقلری بر زمانده باب مشیختک اخلاق
توصیه سنده بولونمسی قدر کولونج برشی اوله مازدی . فقط بوتون
بولره رغماً ، ذات مشیختنهای انفعالی اظهار ایتمکن چکینر ؛ معین
زماندرده ، یاخود لزوم کوسترین احوالده « اخلاق مضبوطه سی » یازار ،
مطوعات ایله نشر ایدردی .

شهمسی اوزمانلر خاطر لایبرسه خیت و خسر نملک حقیقی مؤثر لری ،
حقیقی طالمری کورولور ؛ ملتک سلامت قاپولری زرده اولدینی رعنا
بر صورتده نظام ایدر .

بزشرعه و کات جلیله سک بیاننامه سی ، او قوی یغمز زمان بوتون او
الجمع حالری تخطر ایدرک بو کونکی حالزه بیکلر چه شکر ایتدک . بو
بیاننامه دقله مطامه اولونورسه روح اداره مزید صلاحده ، صرف بویوک
بو تحول باشلادینی بک آشکار بر صورتده نظر لره چاربار . شرعیه و کلی :

— بویوک ملت مجلسنک و حکومتک عمده سی احکام منجیه .
اسلامیه دأره سنده چالیشمقدر .

ددیکی زمان آرقه سنده حقیقه مسکاتی بالفعل قالدیرمه به باغلا یا ،
مسلمانلی بکیدن احیایه عزم ایدن ر مات مجلسی ، بر مسلمان حکومتی کوریور .
اوجسک و او حکومتک بر دکی اعتماد و تیه در که تمی و رجا موقمنده
بولمایه رق اجرا و تنفیذ صاحب اولدینی د کمال وضوحه آ کلاتیور .
اوت ، بویور لره :

— بوا حکامه ، یعنی احکام منجیه اسلامه منافی افعال
یا لکنر معنوی مجازاتی استلزام ایتیه رک بویوک ملت مجلسنک
و حکومتک آمال مقدسه سنده بر تجاوز تشکیل ایده جکندن
ماده دخی وجب مسئولیت اوله جقدر .

هیچ شبهه ایدیه مز که بو ، بویوک بر صمیمیت ، ایمانله سوبلشمش
ضایت جدی ، انذار درزه ، بو خصوصده تودده دوشنلر اولورسه داخلیه
و کالتک تبلیغاتی کورملرینی وصیه ایدرز . و کالت مشسار ایها کچنلر ده
ولایانه تمیم ایتدیکی بر تبلیغنده لمیانی ، اخلاسیزلق منبعی اولان
تیارولری ، اخلاقه منافی بوتون احوالی شدتله منع ایتشدی .

کورولور که بو کونکی حکومت دکی استانبول حکومتی دکدر .
دونکی استانبول کومنی (ترقی) دیبهماتی انحطاط غایرینه سور و کلیوردی .
منکرانی منع شویله دورسون ، آنلری رسماً اباحه ایدیوردی . بو
کونکی حکومت ایسه احکام منجیه اسلامیه دأره سنده حرکتی بر عمده
اوله رق تاقی ایدیور و بوتی اولاده اجر ایدیور .

هیچ شبهه یوقدر که قوه تأییدیه دن محروم احکام یاشایه ماز . واقما
وجدان و ایمان اک بویوک قوه تأییدیه در . فقط بر هیئت اجتماعیه ایچنده

هر کس وجدان و ایمان صاحبی میدر ؟ اونک ایچوندر که آداب اسلامیه تک
محافظه و ادامه سی یا لکنر معاضط و تصایحه حصر ایدیه من . اونک
یانی باشده حکومت اسلامیه تک قوای مادیه سی ده هر نوع منکر آنک
اجرا سینه فعلاً ممانعتده بولوزور . خلفای راشدین حضر آئندن بری
اویله بوزوریور :

— ار مایزع السلطان اکثره یزع لقر آن — قوه قاهره حکومتک
منع ایده بیلدیکی شیلر قر آنک منع ایده بیلدیکی شیلردن چه قدر .
بوسوز حقیقه بویوک بریمی ، عالی بر حکمتی احتوا ایتلده در .
ضابطه ممنوی تک ، نیشنده ضابطه مادیه اولمازسه نظام جمعیت بشر
شیرازه سندن چیقار . باخصوص کوره نکلسه ، سرایتی و بانک سرایتندن
دها بیلک اولان سوء اخلاقک کسب علانیت ایتسنه جبراً و هراً
مانع اولق الزمدر .

نقطه نظر دن بزشرعیه و کالتک بیاننامه سنده بویوک بر قدرت ،
بویوک بر صمیمیت کوریوروز . یکی داخلیه و کلی عطایک اقدیمسک
آداب اسلامیه بر محافظه یوانده کی تبلیغاتی ده بر حکومت اسلامیه تک
داخلیه . کبله یاراشیر بر تبلیغ عالیدر . الله کندیلرندن راضی و لسون .
ایشته بالحاسه تنظیمات دورندن بری بوسوتون چیغیرندن چقان ،
مسلمکتی شاشیران ، بولنی صاپیتان حکومت مز باشنی طاشدن طاشه
اوره اوره ، فلاکتدن فلاکتیه و روکلنه - و روکلنه نهایت صلاح و نجات
یوللرینی طوعه باشلادی . اگر بویوک ملت مجلسی و حکومتی بو طریقی
سالم و فلاحده دوام ایده جک اولورسه هر خص صده ، وفق اوله جغه ،
بوتون مشکلاتی اقتحام ایده جکه هیچ شبهه ایتمه مایدن . « ان نصر و الله
ینصرکم » . مجلسمز و حکومتمز قر آنی یاشایه عزم ایده ک امر
بالعروف ، « می عن المنکر خصوصنده مسامحه کارلق کبستر مزسه رفیق
الهی تک هیچ بر زمان از مزدن اکسیک و لیا جنی قطعی بیلینمایدن .
چونکه نصرت الهیه شرطه معلقدر . مشروطک تحقق ایچون شرطک
ایفامی ضروریدر .

بز مسلمانلر ایچون چاره سلامت و نجات آنجق بور اده در .
مادامکه مسلمانلره مسلمانلردن باشقه یار یوقدر ؛ احوالده هیئت
اجتماعیه منری مسلمان اوله رق تربیه و تکامل ایتدیرمک بر امر ضروریدر .
بواس قبول اولدقدن صوکره آرتیق مر خصوصده اولدیره ده حرکت
ایتمک ایجاب ایدر . زیرا مسلمانلق بر کلسر . اعتقادیات و اخلاقیات
ایله برابر اجتماعیات و سیاسیاتی ده جامعدر . بولک هر هانکی بر جزئی
اهمال ایدیورسه وجود اسلام آقصامقدن قور توله ماز ، هر شعبه حکومت
مسلمانلرک ترقی سی ، مسلمانلرک تعالیسی ظیه اتخاذ ایدرک اوکا کوره
خط حرکتی تنظیم ایده جکدر . مرکز وحدت اسلامیت اولونجه
اختلاف و تفرقه بی موجب هیچ بر مسئله قالماز ، هر نوع ایکیلر زائل

شیلر. فقط داعی شبه اولان اصل شو نقطه در : بو توحید هانکی اساس
 دائره سنده اوله جقدر؟ اگر مسلمانلق غایه سنده هر کس مشترک
 ایسه مسئله یوقدر. عا گئی ده ، معارفی ده ، هر شیئی توحید
 ایتک اقتضا ایدر . فقط غایه ده اختلاف اولورسه او وقت مسئله نك
 حائنه امکان یوقدر. کشمکشلر ، اضطرابلر الی نه پایه دوام ایدوب ایدر .
 اونک ایچون هر شیدن اول غایه ده وحدت حصولنی تأمین ایتک
 لازم کلیر . بر جوق انقلاب اولای ، بر جوق تشکیلاتلر ، اصلاحاتلر
 یاسیلدی . بونکله برابر استانبول حیوانتی ملت آرهنده بر وحدت
 حصه نه ، مملکتده بر نظام اداره تأسیسه موفق اوله مادی . اون
 سنهک مشروطیت حقیقی هب دغدغه لرله ، تفرقه لرله ، اضطرابلرله ،
 خسرانلرله ، فلاکتلرله کچی .

شایا شکراندره بو کون بوراده تشکل ایدن بویوک ملت مجلسی
 وحکومتی او آحیقلی ماضیدن عبرت آله ق سالم بر طریقه کیرمش
 بولونیور ملتک چاره ایله روحی اساسی و صمیمی بر سیاست
 اسلامیه دن باشه بر شی اولمادیغنی توریور و حرکتی بو دستور
 اساسی به توقیفه صاواشیور . بو بویوک بر بشارتدر . جناب حق
 توفیق و هدایت احسان بویورسون . آمین **اشرف ادیب**

ملتک ایل بویوک احتیاجی

منقرض اولان مدرسه لک اجیاسی

طربزون مقتیسی ، محلی اعاماسی ، مدافعه حقوق جمعیتی ،
 وبلدی اعضاسی ، تجارت اوطنی هه انلریله اشرفان یکریمی آتی
 امضایی حاوی ورنسخه سی امور شرعیه ووقاف وکالت جایله سنه
 عرض اولمق اوزره وندریلان استرحام نامه طربزون ولایتی طرفندن
 وکالت مشارک ایهایه تقدیم اولمشدر . اهمیتنه بناء عیناً درج ایدیبوروز :
 طربزون قصبه سی دویوننده کاشن سکر باب مدرسه دن درون عدلی
 استیلاده امحاوقالانلری آرزجوق تخریب ایدیلهرک الیوم بهاجرلرله مسکون
 بولندقلرندن علوم دینه عادتاً یوق اولمش و حیات اسلامیه مزده بویوک
 بوشلقلر حصه له کلشدر . آتی مظلم کوریندور .

مدرسه لر دولت وانظار ملدن هیچ بر نمطفه نائل اولماش وطلبه
 امتحانلرینک معافتی کی تلطیف شکلنده تخریبلره اوغرادلشکین یینه
 شرفیض ایدرک حیات دینک مایه سی بولندقلرینی شو یوقلق زمانلرنده
 روح امتدن چیقان ناله شکوالرله اثبات ایتکده در .

بناء علیه مدرسه لک کشادی پک ضروری اولوب آنجق شیمدی
 جلب رغبت ایتلری مکاتب کی مساعد شرائطک مدرسه لرده ابدال
 وتطبیقیله قابل اولاییله جکی وهر حالده بردار الخلافه العلیه مدرسه سنک
 طربزونده تأسیسه بودرد عظیمه چاره ساز اولملرینی استرحامه شتاب

اولور ، قابل آرهنده محبت قایناشیر ، صمیمیت تأسس ایدر ، بو
 صورتله آهک عمومی جاری اولور کیدر .

شیمدی به قدر منورل آرهنده بر جوق مسئله لک حل ایدیله مه سنک
 الیه سببی غایه ده بویله بروحدنک تأمین ایدیله مه مش اولماسندن باشقه
 برشی دکادر ظن ایدم . یوقسه هر کس صمیمی سه رنده بوغایه به طوغرو
 بورده سه او وقت بوتوز اجتهادلر محترم کوز له جک ، هیچ کیمسه
 دبکریک نیقی حنفته شهیه دوشمه جکدر . حال بوک بویله اولما بور ،
 نیچه زمانلر داری حکومت مسالکسزلک یچنده ، کاه بو طرفه ، کاه شو
 طرفه تمایل ایدرک ، بو حالوب صوریور دی . قاجون اساسی دولتک
 دینی دین اسلام کوستردیکی وقوه اجرائیه نی احکام شرعیه نك تنفیذ
 واجراسیله مکلف قیلدینی حالده حکمت قطعياً بو احکام اساسیه مرات
 ایتبوردی . بویوزدن حکومتک هر هاکی تشیی ، هر هاکی بر تشکیلاتی
 مه اقا شهیه ترددی جناب ایتکدن آزاده قلمایردی . هر شیدن اول
 مسئله نك نفس الامر مو فقت وعده ، افتقی دوشه نولمز ، « محجبا ونی
 یایمقدن حکومتک مقصدی نه در یسه سلامتی رابطه لامقمی ایتته یور ؟ » یینر ،
 بو صورتله مخالفت فکرلری آلا لدیکه میدان الوب کیدردی . یوقسه
 غایه ده هیچ کیمسه نك دیاردی حقه شهیه و ترددی املاسه یدی آرهنده آکلاشه
 مامازنه هیچ بر سبب قالماز . پک جوق مسئله لر در حال اولونه بیلیردی .
 مثلاً توحید محاکم مسئله سنه . محکمه شرعیه لک مشیخندن
 آیینمستی ، فوق کدرمه بنلر محاکمه توحیدی نقطه سنه برشی
 دیمه لرلردی . اولنرک ک ریاده فوجوندقلری جهت احکام اسلامیه نك
 لمطالی بود قوسی ایدی . چونکه کوزلری اوکنده کی نمونه کنندیرینی
 تدبیش یتشدی . (عدلیه) دیو وجود کتیریلن مؤسسه تمامه فرنک
 قانونلرینی آلمش ، حدود شرعیه نی ابطال یتشدی . واقعا حکمه
 شرعیه لک هیچ بر صلاحیت وفوذی قالماشدی ، فقط مسلمانلر
 کنندلرینی آوونمق ایچور و قدر جق بر موجودیته ده راضی اولوب لرلردی .
 یوقسه (عدلیه) دیبه نظمانک وسوده کتیردیکی مؤسسه صرف اسلامی
 اساسه استناد ایدر محاکم اسلامیه اولسه یدی هیچ شهیه یوقدر که
 بوکا قاشی اعتراض ایدن بولونمازدی .

کذلک معرف نظارتی وقاف مکتبلرینی سدایتدیک زمارده مسلمانلرینه
 عینی اندیشه ایله مضطرب اولدیلر . چونکه مکتبلر مملکتک روحنه
 یابانچی عنصر یتشدیرن برر فاریقه ایدی . عقلی باشنده اولان بابالربته
 چو حقلرینک دنیا ایشارینه واقف اولمقی ایسترلردی . فقط
 بوکا مقابل دینی ، معنویاتی فدایه راضی اولمایورلردی . اگر
 نظمانک وجوده کتیردیکی معارف مؤسسه سی ملتک روحنه او یغون
 منور و دیندار کنجلر یتشدیره بیلسه یدی ، اوقاف مکتبلرینک سسدی
 طبعی هیچ بر اندیشه نی موجب اولمازدی .

مملکتک محاکمی توحید ، معارفی توحید . . . بولنرک هبسی ایی